

1. tematický celek: Hudba antických kultur (syllabus přednášky)

1) Antika – helénismus

(vymezení pojmů a historické realie)

2) Tónový materiál a jeho organizace

(charakteristika řeckého tónového systému – tetrachord – synafické a diazeuktické spojení – systema teleion ametabolon – genos diatonon – genos chromatikon – genos enharmonion – pyknon)

3) Rytmika a problematika organizace času

(chronos prótos – aditivní rytmus – stopy a jejich klasifikace)

4) Notace

(Aristides Quintilianus: *Peri musikés* – Gaudentius: *Harmonik eisagógai* – Alypius: *Eisagóge moisiké* – Boethius: *De institutione musica* – Friedrich Bellermann – Karl Fortlage – zásady řeckého notačního systému – notace vokální – notace instrumentální)

5) Hudební nástroje

(nástroje strunné – nástroje dechové – problematika dochovaných památek a problematika jejich rekonstrukce)

6) Hudební teorie

(povaha poznatků starých Řeků o hudbě a jejich klasifikace – oblast teoretického zájmu – mousiké techné – mousiké epistémé – Pythagoras ze Sámu (n. 582 př.Kr.) – kánonikové – Aristoxenos z Tarentu (354 – 300 př.Kr.) – harmonikové a představitelé obou směrů – éthos-hudební teorie předklasického, klasického a helénského období – představitelé)

7) Problematika historická

(charakteristika hudební kultury v době předklasické, klasické a helénské – agóny – Terpandros (7.st. př.Kr.) – základní vývojové trendy – dochované památky, jejich charakteristika a klasifikace).

Literatura:

- [1] Bellermann, Friedrich: *Die Tonleitern und Musiknoten der Griechen*, Berlin 1847
- [2] Černý, Miroslav K.: *Hudba antických kultur*, Univerzita Palackého, Olomouc 1995
- [3] Fleischahuer, Günther: *Etrurien und Rom, Musikgeschichte in Bildern, Band II, Lieferung 5*, Leipzig 1987
- [4] Fortlage, Karl: *Das musikalische System der Griechen in seiner Urgestalt aus den Tonleitern des Alypius zum ersten Male entwickelt*. Leipzig 1847
- [5] Hostinský, Otakar: *O hudbě starých Řeků*, Praha 1885
- [6] Hutter, Josef : *Hudební myšlení. Od pravýkřiku k vícehlasu*, Praha 1943
- [7] Kolektiv autorů (red. Vladimír Lébl a Ivan Poledňák): *Hudební věda I – III*, SPN Praha 1988
(zde především oddíl A-I)
- [8] Michels, Ulrich: *Encyklopedický atlas hudby*, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2000
- [9] Nejedlý, Zdeněk: *Všeobecné dějiny hudby II – Antika*, Praha 1916, ² 1930
- [10] Smolka, Jaroslav a kol.: *Dějiny hudby*, Brno 2001
- [11] Wegner, Max: *Griechenland. Musikgeschichte in Bildern, Band II: Musik des Altertums, Lieferung 4*,